

stem for Udbyttedeling, som for længst var forladt i Udlandet, fordi det var upraktisk. Et af de interessanteste Forsøg af de ældre er aabenbart det, som Ordføreren for Forslagsstillerne ogsaa nævnte, det paa Herregaarden Dragsholm. Jeg ved, der ogsaa er Forsøg i Gang paa en mindre Gaard paa Fyn, hvor Arbejderne ligeledes faar Andel i Overskuddet, hvor der altsaa i Øjeblikket praktiseres en Udbyttedeling.

Men alle disse Forsøg er jo i Virkeligheden kun et ringe Udslag af den Tanke, der allerede gennem mange Aar har været ført frem. Jeg skal endnu kun tilføje, at indenfor Landbruget har vi et System, hvorefter vi lønner vore Fodermestre med Procenter, de er en Slags Parthavere; og derfra til en Udbyttedeling er der jo ikke saa forfærdelig langt. Indenfor forskellige Organisationer i Landbruget har det ogsaa været drøftet, om der ikke var en Vej frem til at gaa over til Udbyttedeling indenfor Landbruget.

Om selve Lovforslaget skal jeg kun gøre et Par Bemærkninger. Efter de Forsøg, der er gjort, tror jeg, Lovforslaget rammer det rigtige, naar det fastslaar, at det er Arbejderaktier, altsaa Del i Aktiekapitalen, Arbejderne skal erhverve sig. Men naar det i § 3 siges, at naar Arbejderne har erhvervet sig 5 pCt. af Aktiekapitalen, skal det give dem Ret til et Bestyrelsesmedlem, saa mener jeg, det er noget betænkeligt. Først og fremmest er det betænkeligt af Hensyn til Aktieselskaberne — om de vil gaa med til det for en saa ringe Part af Aktiekapitalen som 5 pCt. —, men det er jo noget, der kan tales om i det Udvalg, der antagelig nedsættes. Jeg giver Indenrigsministeren Ret i, at Hovedpunktet, ogsaa set fra mit Synspunkt, er, at § 4 fritager Arbejdernes Andele i Kapital og Udbytte for Skat, samtidig med at man tænker sig at fritage Aktieselskaber for en vis Del af Selskabs-skatten, naar Arbejderne har en vis Procentdel af Kapitalen, 40 pCt. Det er et Slags Præmieringssystem, som jeg godt kunde tænke mig, der kunde komme noget ud af. I den franske Lov af 1917 er man saa vidt mig bekendt gaaet til noget lignende.

Jeg mener, vi skal lægge den største Vægt paa, at Lovforslaget tager Sigte paa frivillige Ordninger, ikke paa nogen Tvang eller Paabud fra Statens Side. Skal vi støtte denne Tanke, saaledes at den kan fremmes til Gavn for Produktionslivet, maa det netop være ved at støtte de frivillige Ordninger. Hvis Staten vil blande sig i det ved en Tvangslovgivning, tror jeg ligesom ogsaa den højtærede Indenrigs-

minister, at man vilde kvæle Tanken i Fødselen.

For øvrigt ligger der jo til Grund for Tanken i det hele taget dette, om man kunde indsnævre Omraadet for Krigsførelsen i det økonomiske Liv. Og lige meget hvor vi saa staar i Samfundet, i Storindustrien eller andre Steder, er vi netop stærkt interesserede i at faa indsnævret Omraadet for denne Krigsførelse, hvor man fra Arbejdsgivernes Side siger: Det kommer jer ikke ved, jer, der staar udenfor, og hvor man fra Arbejdernes Side siger: Bland jer ikke i det, det er noget, vi selv vil bestemme. Men det kan man ikke med Rette sige hverken fra Arbejdernes eller Arbejdsgivernes Side. Det er noget, vi alle er interesserede i, det rækker længere ud, ud til hvert enkelt Medlem af Samfundet, naar der føres disse Kampe, som giver Dønninger i det økonomiske Liv, langt ind i andre Grene end den, hvor der kæmpes. Lod det sig gøre at indsnævre Omraadet for Krigsførelsen der, vilde jeg hilse det med megen Glæde, og kunde vi naa til et virkeligt Samarbejde mellem Arbejdere og Arbejdsgivere om fælles Interesser, ja, da er der vel ingen i denne Sal, der ikke gerne rækker Haand til det.

Kunde Virksomhederne ved at række en Haand ud opnaa, at de kunde fastholde en dygtigere og mere interesseret Medarbejderstab, var sikkert meget naaet, og kunde Samfundet som Helhed opnaa, at vi fik fremmet Produktionsevnen, den, som hele vort Samfunds økonomiske Liv beror paa, tvivler jeg heller ikke om, at det vilde være et stort Skridt mod bedre økonomiske Vilkaar. Men det vigtigste af det hele vilde vel nok være, om man kunde naa til at fremme Arbejdsglæden hos den Del af Samfundet, der staar i Bedrifter, hvor de i Virkeligheden ingen Arbejdsglæde har. Dertil vil jeg og det Parti, jeg tilhører, gerne række Haand ved at gaa ind i en saglig Forhandling om dette Forslag, om det kunde lykkes at faa noget ud af det, til Gavn for alle Parter i Samfundet.

Harald Jensen: Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne rettede som Begrundelse for dette Lovforslag en Kritik mod det bestaaende Lønssystem, som vort Parti ganske kan tiltræde. Der er for os noget karakteristisk i, at man nu ikke lader Socialdemokratiet alene om Samfundskritikken og Kritikken af det kapitalistiske Styre. Gennem mange Aar har Socialdemokratiet alene maattet gøre dette Arbejde, uden Forstaaelse fra anden Side. Nu har